

*Skaitytojų
pamėgtas*

Gillian Flynn
Dingusi

Alma littera

NIKAS DANAS

Dingimo dieną

Kai mąstau apie savo žmoną, visada pagalvoju apie jos galvą. Pirmiausia apie jos formą. Pirmą kartą ją pamačiau iš nugaros, iš pakaušio, ir jis man pasirodė kažkuo gražus – gal linijomis. Kaip žvilgantis kietas kukurūzo grūdas ar upės nugludinta fosilija. Jos galva, kaip pasakytų Viktorijos laikų žmonės, buvo *dailios formos*. Visai nesunku įsivaizduoti jos kaukolę.

Bet kur būčiau pažinęs jos galvą.

Ir apie tai, kas galvoje. Apie tai irgi galvoju – apie protą. Apie smegenis, apie visas vageles ir jos mintis, siuvančias tomis vagelemis kaip greitai patrakę šimtakojai. Lyg vaikas įsivaizduoju, kaip atveriu jos kaukolę, išvynioju smegenis ir kruopščiai perkratau bandydamas sugauti ir atpažinti jos mintis. *Eime, apie ką galvoji?* Šito dažnai klausdavau mūsų santuokos metais – tegu klausdavau ne balsu, tegu ne to žmogaus, kuris galėtų atsakyti. Turbūt tokie klausimai niaukia kiekvieną santuoką: *Apie ką galvoji? Kaip jautiesi? Kas tu? Ką mes vienas kitam padarėme? Ką darysime?*

Pramerkiau akis lygiai šeštą. Be jokio blakstienų plazdėjimo, be jokio švelnaus perėjimo į sąmoningą būvį. Pabudau automatiškai. Bjaurus pilvakalbės lėlės klaktelėjimas vokais: pasaulis juodas, ir štai – *spektaklis prasideda!* 06.00 pranešė laikrodis – tai pirmiausia pamato mano akys. 06.00. Keistas jausmas. Retai kada pabundu lygią valandą. Pabundu bet kada: 08.43, 11.51, 09.26. Gyvenu be žadintuvo.

Lygiai 06.00 saulė perkopė per ąžuolų viršūnes ir pasirodė visa karščiuojančios vasaros deivės esybe. Jos atspindys per upę plyks-
telėjo iki mūsų namo, ilgas rėksmingas pirštas bedė į mane pro
skystas mūsų miegamojo užuolaidas. Kaltindamas: *Tave matė. Tave
pamatys.*

Apsiverčiau lovoje, mūsiškėje Niujorko lovoje mūsų naujajame
name, kurį vis dar vadinome *naujuoju namu*, nors gyvename čia
jau dvejus metus. Tai nuomojamas namas ant pat Misisipės kranto,
rėkte rėkiantis Priemiesčio nuvorišas. Apie tokią vietą svajoju vai-
kas, augdamas toje miesto dalyje, kur butai per kelis pusaukščius,
kur tiesiami gauruoti kilimai. Toks namas, kurį tuojau pat atpažįsti:
būtinai didelis, sunkumų nekeliantis, naujas naujas naujas namas,
kuriuo mano žmona pasibjaurėtų ir kuriuo pasibjaurėjo.

„Ar prieš įeidama turėčiau palikti sielą?“ Pirmoji frazė atvykus.
Tai buvo kompromisas: Eimė reikalavo, kad mano mažame gim-
tajame miestelyje Misūryje namą nuomotumės, o ne pirktime,
nes tvirtai tikėjo, kad ilgam čia neužstrigsime. Tačiau namą galėjai
išsinuomoti tik šiame netikusiam rajone – miniatiūriniame vai-
duoklių mieste su bankui priklausančiais, po recesijos areštuotais,
nupigintais namais, kur kaimynystė žlugdavo nė neužsimezgusi.
Tai buvo kompromisas, bet Eimė taip nemanė – anaipol. Jai at-
rodė, kad tai sekinantis mano įgeidis, bjaurus, savanaudiškas ant
žaidzos pilamos druskos žiupsnis. Neva kaip koks laukinis nusi-
tempiau ją į miestą, kurio ji vengė lyg ugnies, ir priverčiau gyventi
name, iš kokių ji šaipydavosi. Turbūt anoks čia kompromisas, jei
taip atrodo tik vienam, bet tokie būdavo mūsiškiai kompromisai.
Amžiais vienas kuris iš mudviejų pykdavo. Dažniausiai Eimė.

Nekaltink manęs dėl šios nuoskaudos, Eime. Misūrio nuo-
skaudos. Kaltink ekonomiką, kaltink nedalią, kaltink mano tėvus,
kaltink savo tėvus, kaltink internetą, kaltink žmones, besinaudo-
jančius internetu. Buvau rašytojas. Buvau rašytojas ir rašiau apie
televiziją, filmus ir apie knygas. Anuomet, kai žmonės skaitydavo
popieriuje, anuomet, kai žmonėms rūpėjo, ką aš manau. Į Niujor-
ką atvykau pačioje dešimto dešimtmečio pabaigoje per paskutinį

šlovingųjų dienų kvėptelėjimą, nors tada to niekas dar nesuvokė. Niujorke knibždėte knibždėjo rašytojų, tikrų rašytojų, nes čia ėjo žurnalų, tikrų žurnalų – jų buvo daugybė. Šitaip buvo anuomet, kai internetas tebebuvo egzotiškas gyvūnėlis, laikomas leidybos pasaulio kampelyje: pamėtėk jam kokį kąsnelį, pažiūrėk, kaip jis straksi, laikomas pasaitėlio – oi, koks mielas, tikrai nepapjaus mūsų naktį. Pagalvokit: tai buvo metas, kai šviežutėliai koledžų absolventai galėjo atvykti į Niujorką ir *gyventi iš rašymo*. Nė neįtarėme, kad imamės profesijos, kurios per dešimt metų nebeliks.

Vienuolika metų turėjau darbą ir staiga – nebe. Leidėjai visoje šalyje ėmė bankrutuoti, žurnalai pradėjo kristi nuo netikėtos, žlugusios ekonomikos atneštos bacilos. Rašytojai (tokie kaip aš: ambicingi romanistai, gromuliuojantys mąstytojai, žmonės, kurių smegenys buvo per lėtos tinklaraščiams, saitams, veidaknygėms, daugiausiai nusenę užsispyrę pagyrūnai) priėjo liepto galą. Mūsų, kaip tų moteriškų skrybėlaičių kūrėjų ar botagų gamintojų, giesmelė buvo sugiedota. Praėjus trims savaitėms po to, kai mane paleido į laisvę, ir Eimė neteko darbo – va kaip. (Jaučiu, kaip Eimė žvelgia man per petį, šaiposi, kad tiek prirašiau apie savo darbą, savo nesėkmę, o jos patirtį sukišau į vieną sakinį. Kaip visada, pasakytų ji. *Taigi Nikas*, pasakytų ji. Toks buvo jos priežodis: *Taigi Nikas...* Ir visa, kas būdavo paskui, visa, ką aš padarydavau, buvo blogai.) Mudu, du suaugę bedarbiai, vienomis kojinėmis ir pižamomis savaitių savaites trynėmės po savo rausvo smiltakmenio namą Bruklina: negalvojome apie ateitį, neatplėštus pašto vokus sėjome ant stalų ir sofų, dešimtą ryto valgėme ledus ir eidavome ilgo dienos pogulio.

Vieną dieną suskambo telefonas. Skambino mano sesuo dvynė. Margo, taip pat praradusi darbą Niujorke, namo parsikraustė prieš metus – ta mergaitė visada mane vienu žingsniu lenkia, net ir kai sumautai nesiseka. Margo skambino iš seno gero Šiaurės Kartidžo, iš Misūrio, iš namų, kuriuose mudu užaugome. Klausiausi jos balso ir įsivaizdavau ją dešimties, su tamsių plaukų dubenėliu ir trumpu kombinezonu, sėdinčią ant mūsų senelių prielaukos; jos kūnas

sudribęs kaip sena pagalvė, liesos kojelės tabaluoja vandenyje; ji stebi, kaip upė plukdo savo vandenį per baltas kaip žuvytės pėdas, stebi įdėmiai ir jau anuomet visiškai ramiai.

Go balsas, net pranešdamas atšiaurias naujienas, buvo šiltas ir banguotas: mūsų neįveikiamoji motina miršta. Tėtis viena koja jau buvo ne šiame pasaulyje: protas (apsunkęs) ir širdis (suvargusi), aptraukti miglos, klydinėjo anapusinės amžinybės link. Bet, regis, motina jį pralengs. Jai likę šeši mėnesiai, gal metai. Supratau, kad Go buvo nuėjusi pas gydytoją, savo iškrikusia rašysena viską kruopščiai užsirašė, o dabar vos neverkdama bandė iššifruoti, ko prikraigliojo. Datos ir dozės.

– Tai šūdas, niekaip nesuprantu, kas čia parašyta – ar čia devyni? Ir apskritai koks skirtumas? – ištarė ji, ir aš jai nebeleidau kalbėti toliau. Ant sesers delno lyg slyva kūpsojo užduotis, tikslas. Vos nepravirkau iš palengvėjimo.

– Go, aš parvažiuoju. Mes parsikraustom namo. Negalima šito užkrauti tau vienai.

Ji nepatikėjo. Girdėjau ją alsuojant kitame laido gale.

– Aš rimtai, Go. Kodėl gi ne? Niekas mūsų čia nelaiko.

Ilgas atodūsis.

– O kaip Eimė?

Apie tai nesusimąščiau. Tiesiog pamaniau, kad susipakuosiu savo niujorkietę žmoną su visais jos niujorkietiškais pomėgiais, niujorkietišku išdidumu ir išsivešiu iš jos niujorkietiškų tėvų – paliksiu pašėlusią, pulsuojančią Manhatano ateities žemę, – perkelsiu ją į miestelį prie Misūrio ir viskas bus gerai.

Dar nesupratau, koks kvailys, koks optimistas ir, taip, koks *taigi Nikas* esu taip manydamas. Nesupratau, į kokią bėdą tai atves.

– Viskas bus gerai. Eimė... – Šioje vietoje turėjau pasakyti: „Eimė mamą *myli*.“ Bet negalėjau Go sakyti, kad Eimė myli mūsų motiną, nes ir po šitiek laiko Eimė mūsų motiną vargiai tepažinojo. Matėsi kelis kartus ir abi liko sutrikusios. Eimė paskui ilgiausiai nagrinėjo jų pokalbius: „Ir ką ji norėjo pasakyti, kai...“ – lyg mano motina būtų kokia valstiečių genties senolė, atkakusi iš tundros su

glėbiu žalios jākų mėsos ir sauja sagų mainams, ir būtų bandžiusi iš Eimės iškaulyti tai, kas neparduodama.

Eimei nerūpėjo pažinti mano šeimą, jai buvo neįdomi mano gimtinė, ir vis dėlto kažkodėl nusprendžiau, jog grįžti namo – gera mintis.

Rytinis alsavimas sušildė pagalvę, ir ėmiau galvoti apie ką kita. Ne metas spėlioti ar gailėtis, metas veikti. Iš apačios sklido seniai negirdėti garsai – Eimė ruošė pusryčius. Trankė medinių spintelių dureles (bum bum!), tarškino skardines ir stiklainius (tarkšt barkšt!), brazdino ir perstatinėjo metalinius puodus ir geležines keptuves (dzingt trinkt!). Kulinarinis orkestras įsismarkavo, veržliai klegėjo baigiamojo akordo link, pyrago skarda nubūgnijo grindimis ir trenkėsi į sieną – sužvango mušamųjų lėkštės. Ten buvo kuriama kažkas nepaprasta – gal lietiniai, nes jie ypatingi, o šiandien Eimė norėtų pagaminti ką nors ypatinga.

Penktosios mudviejų vestuvių metinės.

Basomis nupėdinau prie laiptų ir klausiausi. Pirštus panardinau į prašmatnų visą kambarį klojantį kilimą, kuris Eimei iš principo nepatiko, ir svarsčiau, ar esu pasirengęs nusileisti pas žmoną. Eimė, nekreipdama dėmesio į mano dvejones, sukosi virtuvėje. Niūniavo kažkokią liūdną pažįstamą melodiją. Įsiklausiau – liaudies daina? Lopšinė? O tada pažinau, kad tai *M*A*S*H* melodija¹. „Savižudybė neskausminga“. Ėmiau lipti žemyn.

Rymoju tarpdury ir stebėjau žmoną. Geltoni plaukai buvo surišti į uodegą, kuri smagiai švytavo lyg šokdynė. Ji išsiblaškiusi čiulpė nudegintą pirštą ir niūniavo. Niūniavo, nes buvo neprilygstama dainų žodžių kraipytoja. Per pirmąjį mudviejų pasimatymą per radiją užgrojo „Genesis“ dainą: „Jai rodosi, kažkas nematomas paliečia

¹ *M*A*S*H* – amerikiečių televizijos serialas (1972–1983) apie karinę mobiliąją chirurgijos kliniką (Mobile Army Surgical Hospital) Korėjos kare. Serialas sukurtas pagal kino filmą „MASH“ (1970), kuris savo ruožtu sukurtas pagal Richardo Hooke romaną „MASH: romanas apie tris karo gydytojus“ („MASH: A Novel About Three Army Doctors“). Seriale skamba kino filmo dainos „Savižudybė neskausminga“ („Suicide Is Painless“) melodija (čia ir toliau vertėjos pastabos).

ją.“ O Eimė jausmingai suniūniavo: „Ji mano skrybėlę paėmus ant viršutinės lentynos deda.“ Kai paklausiau, kodėl jai atrodo, kad jos žodžiai šiek tiek, galbūt truputį teisingi, ji atsakė visados maniusi, jog moteris iš dainos tikrai mylėjo vyrą, nes jo skrybėlę padėjo ant viršutinės lentynos. Tada supratau, kad ji, šita viskam paaiškinimą turinti mergina, man patinka, labai patinka.

Sutrinki, kai sukyla šilti prisiminimai, o jauti tik šaltį.

Eimė užmetė akį į keptuvėje čirškantį lietinį ir lyžtelėjo kažką sau nuo riešo. Atrodė džiugiai, kaip dera žmonai. Jei apkabinčiau, kvėpėtų uogomis ir cukraus pudra.

Kai pastebėjo mane čia tykantį, murzinais šeimyniniais šortais, Hito Maizerio¹ skiautere, atsirėmė į stalviršį ir tarė:

– Nagi sveikas, gražuoli.

Tulžis ir baimė užgniaužė gerklę. Pamaniau sau: *Ką gi, pirmyn.*

Siaubingai vėlavau į darbą. Kai pargrižau namo, su seserimi iškrėtėme kvailystę. Padarėme tai, apie ką visados kalbėdavome. Atidarėme barą. Tam iš Eimės pasiskolinome pinigų – aštuonis tūkstančius dolerių, kurie kadaise Eimei nieko nereiškė, o paskui pasidarė kone viskas. Prisiekiau, kad grąžinsiu su procentais. Nebūsiu iš tų vyrų, kurie skolinasi iš žmonos, – taip ir įsivaizduoju, kaip tėtis vypteli vien nuo tokios minties. „Na, visokių vyrų yra“, – labiausiai smerkianti jo frazė, kurios pabaiga nutylima: „o tu iš tų netikėlių“.

Bet iš tikrųjų tai buvo geras sprendimas, sumanus žingsnis. Mudviem su Eime reikėjo naujų darbų. Šitas bus mano. Ji kada nors susiras darbą, o gal ir ne, o šiuo metu tai buvo pajamos, kurias galima buvo pelnyti panaudojus Eimės santaupų fondo likutį. Kaip ir mano išnuomota Pilis, baras mano vaikystės prisiminimuose buvo tarsi simbolis – ten eina tik suaugusieji ir daro tai, ką daro suaugusieji. Gal todėl, netekęs pragyvenimo šaltinio, taip atkakliai norėjau jį nusipirkti. Kaip priminimą, kad aš vis dėlto esu suaugęs, subrendęs vyras, naudinga žmogiška būtybė, nors ir netekusi dar-

¹ Heat Miser – amerikiečių televizijos vaikų laidos personažas, būtybė, valdanti šiltus orus.

bo. Nektartosiu tos pačios klaidos: kadaise gausi žurnalų rašytojų kaimenė ir toliau bus skerdžiama – interneto, recesijos, Amerikos publikos, kuri verčiau spoksos televizorių, žais vaizdo žaidimus arba elektroniniu paštu praneš draugams, kad, pavyzdžiui, *lietus užkniso juodai!* Bet niekuo nepakeisi burbono svaigulio šiltą dieną vėsiam tamsiame bare. Žmonės visados norės išlenkti taurelę.

Mūsiškis baras – tai baras ant kampo, jo interjeras eklektiškas, tikras įvairių detalių kratinys. Geriausia jame – masyvios Viktorijos stiliaus lentynos, iš ažuolo išnyrančios drakonų galvos ir angelų veidai, išskirtinis drožybos šedevras šiais suknistais plastiko laikais. Kitkas bare, tiesą sakant, visiškas šūdas – nušiuusių kiekvieno dešimtmečio dizaino tendencijų atspindžiai: Eizenhauerio laikų grindų linoleumas su it apsvilusio skrebučio užsiritusiais kraštais, įtartinos medžio plokštėmis iškaltos sienos iš aštunto dešimtmečio namų pornofilmų, halogeniniai toršerai – atsitiktinė duoklė manajam paskutinio dešimtmečio studentų bendrabučio kambariui. Bendras įspūdis keistai naminis: panašiau ne į barą, o veikiau į kieno nors mažumą apleistą būstą. Ir atrodo draugiškai: automobilių aikštelė bendra su vietine kėgline, ir kai mūsų durys plačiai atsilapoja, įžengiantį klientą palydi tarškantys numuštų kėglių aplodismentai.

Barą pavadinome „Baru“. „Žmonės manys, kad esam ironiški, o ne be fantazijos“, – nusprendė mano sesuo.

Taip, manėme esą sumanūs niujorkiečiai: kad pavadinimas – tai juokelis, kurio kiti nesupras, nesupras jo taip kaip mes. Neįkirs metapavadinimo. Įsivaizdavome, kaip vietiniai raukys nosis: „Kodėl pavadinote „Baru“?“ Tačiau mūsų pirmoji klientė, žilaplaukė moteris bifokalniais akiniais ir rožiniu bėgikės kostiumu pasakė: „Man patinka pavadinimas. Kaip „Pusryčiuose pas Tifani“, kur Odrės Hebern katė vadinosi Kate.“

Po šito taip labai neberietėme nosies, ir tai gerai.

Įvažiavau į stovėjimo aikštelę. Palaukiau, kol iš kėglinės pasigers ovacijos kažkam, numušusiam visus dešimt kėglių – *ačiū, ačiū, bičiuliai*, – ir išlipau iš automobilio. Pasigėrėjau iki kaulų smegenų

pažįstamu, bet vis nepabostančiu vaizdu: kitapus gatvės pritūpusiu šviesių plytų paštu (dabar šeštadieniais neveikiančiu), kukliu gelsvu raštinės pastatu tolėliau (dabar kuriam laikui uždarytu). Miestelis ne itin klesti, jau toli gražu nebe. Velnias, jis netgi ne vienintelis, o tik vienas iš Kartidžų: mūsiškis formaliai yra Šiaurės Kartidžas, todėl atrodo kaip miestas dvynys, nors juos skiria šimtai mylių ir mūsiškis yra mažesnis – žavus šešto dešimtmečio miestukas, išpampęs į eilinių vidutinio dydžio priemiestį ir tada apmiręs. Vis dėlto čia užaugo mano mama, čia užaugino mane ir Go, taigi šiokių tokių sentimentų esama. Bent jau man.

Žingsniuodamas stovėjimo aikštele, kur pro betoną kalasi žolės, nukreipiau akis tolyn gatve ir išvydau upę. Štai kuo mūsų miestelis man visada patikdavo: esame įsikūrę ne ant kokio saugaus skardžio, nuo kurio matyti Misisipė, – mes gyvename *prie pat* Misisipės. Galiu nueiti gatve ir įžengti tiesiai į srovę – niekinigos trys pėdos, – ir aš jau pakeliui į Tenesį. Ant visų pastatų miestelio centre ranka nubrėžtos linijos, kiek buvo pakilęs vanduo 1961-aisiais, 1975-aisiais, 1984-aisiais, 1993-aisiais, 2007-aisiais, 2008-aisiais, 2011-aisiais. Ir taip toliau.

Upė dabar nebuvo patvinusi, bet stipriomis vijomis veržliai skubėjo tolyn. Drauge su upe sparčiai judėjo ilga vyrų vora – nudedbę akis į kojas, įtemptais pečiais, jie ryžtingai žingsniavo nežinia kur. Man juos stebint, vienas staiga pažvelgė į mane. Jo veidas buvo šešėlyje – juodas ovalas. Nusigrėžiau.

Staiga pajutau stiprų poreikį eiti vidun. Kol nuėjau dvidešimt pėdų, sprandas užkunkuliavo prakaitu. Saulė vis dar piktai spitrijo iš dangaus. *Mačiau tave.*

Sumaudė pilvą, ėmiau pėdinti sparčiau. Reikėjo išgerti.

EIMĖ ELIOT

2005 m. sausio 8 d.

Dienoraštis

Tralialia! Rašydama šitai, šypsausi nuo ausies iki ausies kaip ką tik įvaikinta našlaitė. Esu sutrikusi dėl to, kokia laiminga esu – lyg kokia ryškiaspalvė komiksų mergiotė su surištais į uodegą plaukais, plepanti telefonu. O debesėlyje man virš galvos parašyta: „*Susipažinau su vaikinui!*“

Tikrai. Tai objektyvi, empirinė tiesa. Susipažinau su vaikinui, šauniu gražuoliui, linksmuoliui, kietuoliui. Aprašysiu, kaip viskas buvo, nes apie tai tikrai verta papasakoti būsimoms kartoms (ne, atsiprašau, aš taip žemai nepuoliau – būsimoms kartoms! Fui). Bet vis tiek. Dabar ne Naujieji metai, bet vis tiek labai panašu į Naujuosius. Žiema, anksti temsta, klaikiai šalta.

Karmen, nauja draugė – pusdraugė, pažįstama, iš tų draugių, su kuriomis negali užraukti, – įkalbėjo mane išsiruošti į Brukliną, į vieno iš jos rašytojų vakarėlį. Na, man patinka rašytojų vakarėliai, man patinka rašytojai, aš – rašytojų vaikas, aš pati rašytoja. Man vis dar patinka keverzoti šitą žodį – RAŠYTOJA – blankuose, anketose, dokumentuose, kur reikia įrašyti profesiją. Gerai jau, aš nerašau apie dienos aktualijas, aš kuriu asmenybės testus, bet, manau, teisinga sakyti, jog esu rašytoja. Dirbu tam žurnalui, kad lavėčiau: tobulinu savo igūdžius, kaupiu detales ir pastabas. Mokausi parodyti, o ne pasakyti, ir visų kitų rašytojiškų nesąmonių. (Pavyzdžiui: *Šypsausi kaip ką tik įvaikinta našlaitė*. Juk neprastai, ką?) Bet iš tikrųjų manau, kad jau patys testai teikia man garbės. Ar ne?

Vakarėlyje atsiduri tarp tikrai talentingų rašytojų, dirbančių populiariuose, gerbiamuose laikraščiuose ir žurnaluose. Pati terašai klausimynus moteriškiems skaitalams. Kai kas nors pasidomi, kuo užsiimi, tu

- a) sutrinki ir atsakai: „Aš tik klausimynų kūrėja, o tai visiškai niekalas!“
- b) pereini į puolimą: „Šiuo metu esu rašytoja, bet ketinu imtis ko nors sudėtingesnio ir vertesnio – o kodėl klausiate? Kuo jūs užsiimate?“
- c) didžiuojiesi savo laimėjimais: „Pasitelkusi žinias, kurių prisirankiojau studijuodama psichologijos magistrantūroje, kuriu klausimynus apie žmogaus asmenybę. A, dar vienas smagus faktas: esu pamėgtos vaikų knygų serijos veikėjos prototipė. Tikriausiai žinote – „Nuostabioji Eimė“. Aha, taigi eik šikt, pasikėlęs snobe.“

Atsakymas: c, tik c.

Žodžiu, vakarėlį organizuoja geras Karmen draugas, rašantis apie kiną kino žurnalams. Anot Karmen, jis labai juokingas. Man pasidaro neramu, kad ji nori mus suporuoti. Nenoriu, kad mane su kuo nors poruotų. Noriu, kad mane užkluptų iš pasalų, sugautų netikėtai – lyg koks laukinis meilės ištroškęs patinas. Antraip būnu labai drovi. Jaučiu, kaip stengiuosi būti žavi, o tada suvokiu, jog matyti, kad stengiuosi būti žavi, o tada stengiuosi būti dar žavesnė, kad paslėpčiau suvaidintą žavesį, o tada pavirstu Liza Mineli: šoku apsitempusi triko ir žvyneliais, melsdama, kad mylėtumėte mane. Katiliukas, išskėstos plaštakos ir dantų rodymas.

Bet ne, suprantu, Karmen tarškant apie savo bičiulį, kad jis patinka jai pačiai. Gerai.

Užlipam tris išklypusių laiptų maršus ir žengiam į kūnų kaitros ir rašytojiškumo dūzgulį: daugybė akinių juodais rėmeliais ir besiplaikstantys plaukai; neva kaubojiški marškiniai ir megztiniai aukštomis apykaklėmis; juodi vilnoniai puspalčiai suversti ant sofos ir patvinę ant grindų; ant sienos suskeldėjusiais dažais vokiškas „The Gateway“ plakatas („Jūsų galimybės lygios nuliui!“). Iš grotuvo sklinda Francas Ferdinandas – „Imk mane“.

Būrelis vyrų trinasi aplink kortų stalą – čia sustatytas visas alkoholis: nugėrę porą gurkšnelių vis pasipildo lakalo, matydami, kiek nedaug jo likę. Aš įsitrinu, kaip koks gatvės muzikantas atkišu plastikinę stiklainaitę, ir kažkoks mielo veido vaikas *Space Invaders* marškinėliais įžeria man ledo ir šliūkšteli degtinės.

Netrukus teks tenkintis įtartinais atrodančiu žaliųjų obuolių likeriu, šeimnininko išdaiga, nebent kas nors sulakstyto gėralo, bet nepanašu, nes kiekvienam atrodo, kad jis ėjo paskutinis. Akivaizdu, kad čia sausio vakarėlis, visi po švenčių persisotinę ir pritvinkę cukraus, tingūs ir drauge irzlūs. Vakarelis, kur per daug geriama ir leidžiamasi į protingas žodines dvikovas, pučiant dūmus pro atvertą langą, nors šeimnininkas ir prašė rūkyti lauke. Esame kalbėjusi šimtuose šventinių vakarėlių, nebeturime ką pasakyti, visiems nuobodu, bet nenorime išžengti į sausio šaltį, kaulus tebemaudžia nuo metro laiptų.

Palikau Karmen su jos kavalieriumi šeimnininku – jiedu įsijautę į pokalbį virtuvės kampe: palinkę vienas prie kito, sukišę veidus – kaip širdelė. Gerai. Mąstau, kad neblogai būtų ko nors įsimetus į skrandį, užuot stypsojus kambario vidury ir vypsojus kaip naujokė valgykloje. Bet beveik nieko nelikę. Milžiniško „Tupperware“ dubens dugne likę bulvių traškučių trupinių. Ant kavos stalielio nepaliestas riogso prekybos centre pirktas užkandžių padėklas su suvytusiomis morkomis, gumbuotais salierais ir į spermą panašiu mirkalu. Lyg daržovių šiaudeliai išmėtytos cigaretės. Man, kaip dažnai būna, nei iš šio, nei iš to dingteli: kas, jei dabar iššokčiau iš teatro balkono? Kas, jeigu liežuvio pamaloninčiau benamį metro? Kas, jei šiame vakarėlyje atsisėsčiau ant žemės ir suvalgyčiau viską nuo užkandžių padėklo, taip pat ir cigaretes?

– Būk gera, nieko nuo čia nevalgyk, – sako jis. Jis (tuk tuk TUK), bet aš dar nežinau, kad čia *jis* (tuk tuk tuk). Žinau, kad šitas vyrukas mane užšnekina, jo įžūlumas – kaip marškinėliai su ironišku piešiniu, bet jam tinka. Jis iš tų, kurie elgiasi taip, lyg būtų pasiguldę daugybę, iš tų, kuriems patinka moterys. Toks, kuris mane kaip reikiant išdulkintų. Norėčiau, kad mane kaip reikiant išdul-

kintų! Regis, susitikinėju su trijų tipų vyrais: tvarkingais „Ivy League“ berniukais, kurie mano esą Ficdžeraldo romano veikėjai; apsuksniais Volstrito tipais su pinigų atspaudais akyse, ausyse, lūpose; ir jausmingais gražuoliukais, kurie taip savimi pasitiki, kad viskas atrodo kaip pokštas. Ficdžeraldo berniukai lovoje paprastai būna nevykusiai pornografiški: daug triukšmo, akrobatikos ir jokios naudos. Finansininkai įsisiautėja ir suglemba. Gražuoliukai dulkinasi, lyg kurtų matematinį roką: čirpina ranka ten, paskui pirštas juda puikiu boso ritmu... Atrodo, lyg būčiau gera pasileidėlė, ar ne? Pala, paskaičiuosiu, kiek... Vienuolika. Neprastai. Man visados atrodė, kad dvylika – solidus, tinkamas skaičius, kuriuo galima baigti.

– Rimtai, – kalba Dvyliktasis. (Cha!) – Traukis nuo šito padėklo. Džeimsas šaldytuve turi dar kokius tris. Galiu tau duoti alyvuogę su garstyčiom. Bet tik vieną alyvuogę.

Bet tik vieną alyvuogę. Šita frazė ne itin juokinga, bet jau atrodo lyg slaptas mudviejų pokštas, kuris nostalgiskai kartojamas darysis vis juokingesnis. Įsivaizduoju: *po metų saulei leidžiantis žingsniuosis Bruklino tiltu ir vienas iš mūsų sušnibždės: „Bet tik vieną alyvuogę“, ir mudu imsime juoktis.* (Tada susigriebiu. Gražu. Jei jis žinotų, kad aš jau planuoju, kas bus *po metų, spruktų* kiek kojos neša, o man teliktų palydėti jį pritarimo šūksniais.)

Turiu pripažinti, jog labiausiai šypsaisi todėl, kad jis gražus. Toks gražus, kad išmuša iš pusiausvyros, toks gražus, kad ima raibti akys ir norisi pasakyti tai, kas ir taip aišku kaip dieną: „Tu žinai, kad esi gražus, ar ne?“, ir toliau kalbėtis. Galėčiau lažintis, kad gražuoliukai jo nekenčia: jis panašus į turtingą niekšą iš devinto dešimtmečio filmo, į tokį, kuris kabinėjasi prie įžeidaus netikėlio, į tokį, kuris galų gale marmūze įsimūrija į tortą ir, visiems kavinėje džiūgaujant, plakta grietinėlė težta ant jo išverstos apykaklės.

Bet jis taip nesielgia. Jis vardu Nikas. Man patinka. Tokiu vardu jis atrodo mielas, paprastas, koks ir yra. Kai jis pasisako, kuo vardu, aš sakau: „Na štai, normalus vardas.“ Jis nušvinta ir išpyškina kažkokią citatą: „Nikas – toks vaikinys, su kuriuo gali išgerti alaus, toks vaikinys, kuriam nė motais, jei privemi jam mašiną. Nikas!“

Jis ištiesai skaldo smagius kalambūrus. Įkertu tris ketvirtadalius iš jo filmų užuominų. Gal du trečdalius. (Prisiminti: išsinuomoti „The Sure Thing“.) Jis neprašomas paduoda dar išgerti – kažkokiū būdu gauna paskutinę stiklinaitę normalaus gėrimo. Jis mane pasižymėjo, iškėlė vėliavą: *Aš pirmas, ji mano, mano*. Po visų tų nervingų, pagarbių postfeministinių vyriškių gera būti kažkieno teritorija. Jis gražiai šypsosi. Kaip katinas. Taip šypsodamasis turėtų iškosėti geltonas kanarėlės plunksnes. Jis neklausia, kuo užsiimu, ir tai gerai, tai nauja. (Ar minėjau, kad aš rašytoja?) Kalba banguotu Misūrio akcentu; jis gimė ir užaugo netoli Hanibalo, vietos, kur vaikystę praleido Markas Tvenas ir kuri jį įkvėpė parašyti „Tomą Sojerį“. Pasakoja, kad kai buvo paauglys, dirbo garlaivyje – vakarienė turistams ir panašiai. Juokiuosi (mažvaikė niujorkietė, niekada neturėjusi drąsos leistis į neaprėpiamas Vidurio valstijas, į Valstijas, Kur Gyvena Daug Kitų Žmonių), o jis sako, kad *Mysoris* – fantastiška vieta, gražiausia pasaulyje, nėra kitos tokios nuostabios valstijos. Jo akys šelmiškos, blakstienos ilgos. Galiu įsivaizduoti, kaip jis atrodė vaikystėje.

Namo važiuojame vienu taksi, gatvių žibintai meta išplaukusius šešėlius, automobilis dumia, lyg mus kas vytųsi. Pirmą nakties atsiduriame viename iš nepaaiškinamų Niujorko aklagatvių per dvylika kvartalų nuo mano buto, iš taksi ropščiamės į šaltį, į nuostabųjį *Kas toliau?* ir Nikas lydi mane namo. Jo ranka man ant juosmens, skruostus kanda šaltukas. Pasukame už kampo, kur į vietinę kepyklėlę pristatė cukraus pudros – išpila visą statinę į rūšį lyg kokią cementą. Nebematyti nieko, tik baltame saldžiame debesyje juda tiekėjų šešėliai. Gatvė banguoja, Nikas mane prisitraukia, vėl šypsosi tąja šypsena, dviem pirštais suima mano plaukų sruogą, perbraukia iki galo ir dukart timpteli, lyg skambindamas varpeliu. Jo blakstienos apkibusios pudra, o prieš palinkdamas man nuo lūpų nubraukia cukrų, kad pajustų manąjį skonį.